

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 30 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in serate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 166.

V Ljubljani, v soboto 22. julija 1899.

Letnik XXVII

Liberalizem v propadanju.

Prerekati se z vsakim nasprotnikom in vselej, ne kaže. Tako se ne mislimo spustiti v polemiko z »Narodovim« člankom »Liberalizem v propadanju«.

Pribiti hočemo samo dve resnici, ki z vso silo kipe iz omenjenega članka na dan, in kateri ti narodno - napredni gospodje pri vsakej priliki utaje, namreč: 1. Naši narodni naprednjaki so privrženci tistega političnega principa, ki ga v obče imenujemo liberalizem. 2. Ti možje so vseskozi nemškutarski.

Tržaška »Edinost« priobčila je članek, v katerem z ozirom na dogodke v Belgiji in na Bavarskem trdi, da liberalizem propada. Ta trditve razsrdila je »Narod« in njegove matadorje, pa se je eden njih usedel in spisal članek, v katerem se sila jezi nad takim pisanjem »Edinosti«. »Narod« imenuje liberalizem »velikansko duševno in politično, ekonomično gibanje«.

Kaj pa je v duševnem oziru dosegel liberalizem, kaj v političnem, kaj v ekonomičnem? Duševno vrgel je ljudstva v ateizem in materializem. Pobrál je človeštvu ideale. In res zre nam iz novodobne literature nasproti obup v najgroznejši obliki, gnev nad praznim življenjem in cinični nihilizem. Pa ne samo iz literature, tudi iz življenja. Politično je s svojim individualizmom vedno pridigoval in pospeševal zatiranje malih, slabih narodov po močnejših. O tem sadu liberalizma vemo baš Slovenci dokaj povedati, in vse trpljenje, ki ga je preстал naš tlačeni narod v zadnjih desetletjih, dejati moramo na rovaš liberalizmu. »Narod« sam priznava, da so nasledniki nemških liberalcev nacijonanci. Res so nacijonanci

nasledniki liberalcev tudi v liberalizmu; v verskem in političnem oziru popolnoma, v gospodarskem pa so v svoj program sprejeli nekaj stvari, ki nasprotujejo liberalnim načelom, to pa samo zato, ker je ravno liberalizem v propadanju in so baš njega zle gospodarske posledice tudi takim vidne, ki so sicer slepi, in bi nacijonanci samo z verskim in narodnim radikalizmom ne pridobili nikogar.

Ali niso ravno nacijonanci v program sprejeli najkrutejše zatiranje družih narodov? Tak je politični liberalizem. In gospodarski? Saj smo ga ravnokar označili. Tisoče uničenih kmetov in obrtnikov, katere je neusmiljeno pahnil v proletarijat, ga kolne; in delavci? O vsem tem nam ni treba dalje govoriti.

Pridenimo tu samo še par besed o svobodljubnosti liberalcev. Ta se je n. pr. tako lepo pokazala pri obnem zboru kmetijske družbe, kjer so liberalci siloma zabranili kmetom voliti v odbor može svojega zaupanja.

Treba le še nekaj besed izpregovoriti o zvezi centra s socijalnimi demokrati na Bavarskem, v kolikor se more o takej »zvezi« govoriti, kar bo razvidno iz sledečega.

»Köln. Volkszeitung«, eno prvih glasil centra, piše o tej »zvezi«: »Nach unserem Geschmacke sind die Vorgänge in München I. und Speyer nicht.« Pristavlja pa, da liberalci nimajo povoda, kričati nad omenjeno zvezo volilcev centra in socijalistov v omenjenih dveh okrajih. Centrum je pri prejšnjih volitvah podpiral v dvomljivih okrajih liberalce proti socijalistom, toda liberalci mu niso ne le privoščili le enega izmed dvomljivih mandatov, marveč v zbornici redno in dosledno delovali proti vsemu, kar je predlagal centrum. Volilci centra so radi takega posto-

panja liberalcev skrajno ogorčeni, in so odklonil vsako misel na kompromis z liberalci že a priori. Sicer pa se družijo povsodi liberalci s socijalisti in to ni nemoralno, v omenjenih dveh okrajih pa so vrgli volilci centra s pomočjo socijalistov liberalce, to seveda je nekaj drugega. Sicer so pa nemški socijalisti s centrom glasovali n. pr. za odpravo postave proti jezuitom in za razne gospodarske predloge. Toliko v pojasnilo.

»Narodu« pa se gre v prvej vrsti za to, da zagovarja zvezo svoje stranke z nemškimi liberalci. Solznimi očmi piše: »Kompromis bavorskih klerikalcev s socijalnimi demokrati je moralen in dopusten, eventuelen (kako ublaženo je to povedano!) kompromis slovenske liberalne stranke z nemško liberalno proti klerikalstvu pa bi bil skrajno nemoralen korak.«

In zatorej »Narod« zdihuje in bridko toži. Da, dragi »Narode«, to bi bil in to je tudi skrajno nemoralen korak, kajti vse tisto hudo, katero je zadelo naš narod in katero ga še zadeva, povzročili so mu nemški liberalci. Jarem, ki žuli rame našim obmejnim bratom, naložili so jim nemški liberalci. Bratenje s tako stranko ne da se zagovarjati. Ker »Narod« skuša zagovarjati to bratenje, kaže, da mu je zelo ležeče na tem, da se ta dejanjsko obstoječa zveza njegove stranke z Nemci ohrani. Ali trpi naš narod pri tem škodo, to gospodom pri »Narodu« ni mari.

Nikari naj se pa v prihodnje ne izgovarjajo, ali celo jeze, kadar jim bo kdo očital liberalstvo ali nemškutarstvo.

Tudi taka priznanja, kakoršna smo ravnokar zasledili v »Narodu«, so dokaz, da liberalizem propada, ker je zgubil še tisti, dasi žalostni pogum, da je tajil.

LISTEK.

Preganjana nedolžnost.

Članek, ki bi ga bil lahko priobčil »Sl. Narod«.

Kamor se pač naša stranka obrne, povsodi zadene ob nasprotstvo. Vedno se od vseh strani kriči na nas, da smo liberalci.

Da dokažemo popolno neosnovanost tega natolčevanja, hočemo biti vsaj v enej stvari strogo konservativni, namreč v preosnovi volilnega reda za ljubljansko mesto. Ta je naša svetinja, katere ne damo dotakniti. Če to ni konservativno, potem ne vemo, kaj bi še bilo. In glejte jih, te čudake, naše nasprotnike! Ravno v tej točki zahtevajo od nas, da smo liberalni. Toda mi hočemo dokazati, da liberalizma ni, da je to le neki strah, ki so ga iznašli naši nasprotniki, da z njim plašijo ljudstvo.

Ali ni pokazala tudi tista stranka na Dunaju, ki jo imenujejo naši nasprotniki židovsko-liberalno, in katera ima vse naše simpatije, da ni liberalna, ker se tudi upira vsakej preosnovi občinskega volilnega reda. To je konservatizem, če je sploh kaj. Ako ostane tej stranki, ko je torej odpadel drugi del njenega pridevka, še prvi del, je to nam sicer nekoliko neprijetno, pa tudi to kaže, da li-

beralizma ni, saj so židje najbolj konservativno ljudstvo, ker so se tako dolgo ohranili.

Mi torej nikakor ne zaslužimo, da nas psujejo z liberalci.

Tudi glede kmetijske družbe pokazali smo svoj konservatizem. Mi jo hočemo ohraniti tako, kakoršna je bila do sedaj. Ako do sedaj niso imeli v njej govoriti kmetje, pa naj še odslej molčijo. Kmetje hočejo voliti v družbin odbor svoje može? Ta bi bila lepa! Takih novotarj ne moremo pripustiti. Še enkrat poudarjamo, kar smo pisali že večkrat, da družba ni za kmeta. Kako pa tudi! Ali se zna kmet prav vesti in obnašati pri odborovih sejah? Ali vé, kaj se spodobí? In pa, tajnik je gospod, to vsak vé, njegovi gospodarji, odborniki, pa naj bi bili kmetje? Nikdar!

Očita se nam, da smo napravili hrup in vrišč. Mi tukaj konstatujemo, da smo šli popolnoma mirno po stopnicah proti dvorani. Iz te pa nam je bilo na ušesa nam sila neprijetno šumenje, kakor ga prouzroča velika množica. Nam je taka velika množica v dvorani neprijetna, ker imamo tenke živce. Zato pa menda vendar mi nismo odgovorni?! Potem pa do sedaj predsedstvo še nikoli ni imelo dela z glasovanjem. Vse se je vedno lepo tako vršilo, kot je predsedstvo hotelo. Sedaj

pa bi bilo moralo predsedstvo šteti glasove in tajnik bi bil moral celo zapisavati imena glasujočih. Ali se more kaj takega sploh kje zahtevati? Taka predrznost je samo pri nas mogoča. In kmetje si upajo kaj takega! Treba je bilo toraj potegniti se za stari red, in zopet smo bili konservativni.

Le bodimo konservativni in recimo, da v kmetijski družbi kmet nima govoriti, ker tudi doslej ni imel. Mi hočemo in zahtevamo še staro spoštljivost. Kmet naj stoji pred takimi gospodi lepo spoštljivo s klobukom v roki in naj čaka, da ga milostno ogovore. Ako mu pa celo potrkajo po rami in mu rečejo »očka«, potem pa naj bo zadovoljen. Kaj pa še hoče?

Tako smo torej mi pravi pravcati konservativci in novotarje niso za nas. Mi smo prijatelji kmeta, zato nečemo, da bi se mučil še z mišljenjem, saj ima tako že dosti dela. Mi hočemo zanj misliti kakor dosedaj. Če mu to naše mišljenje zanj dosedaj ni prav nič koristilo, ne zadene krivda nas, marveč mišljenje.

Iz vsega tega sledi nauk, da trpimo po krivici natolčevanje, češ da smo liberalni. Kedo nam more kaj takega dokazati?

Občni zbor „katoliškega tiskovnega društva“

v četrtek, dne 20. julija 1899.

(Poročilo tajnikovo.)

Poročati mi je o odborovem delovanju od zadnjega (IX.) občnega zbora, dne 11. avg. 1898, pa do danes. Nalogo svojo hočem spopolniti tako, da 1. ob kratkem opišem zunanje društveno razvijanje, 2. pokažem, kako je društvo izvrševalo svoj namen, 3. pa nekaj pristavim o gospodarstvu v društvenih zavodih.

I. Zunanje društveno razvijanje.

Kot prejšnja leta, moremo tudi letos z veseljem naznanjati, da se je društvo živahno razvijalo. Le število udov se ne množi, kakor bi želeli. Od lanskega občnega zbora je pristopilo 12 novih udov. Glede na idealen društveni namen bi mu moral biti ud vsak izobražen katoliški Slovenec.

Sedaj šteje društvo 69 dobrotnikov, 128 ustanovnikov in 257 letnikov, torej skupaj 454 društvenikov. V krog dobrotnikov so pristopili premil. gosp. knez in škof, naš velikodušni pokrovitelj. Nekateri ude-letnike smo morali izbrisati iz našega imenika, ker že po več let niso odraževali letnine.

Odbor izreka srčno zahvalo onim preč. gg. dekanom, ki so o pastoralnih konferencah ali o drugih primernih prilikah pobrali udnino ter jo poslali odboru. S tem ustrezajo udom in odboru.

Umrli so od zadnjega občnega zbora dobrotniki: kanonik Rihard Frank, prelat dr. Andrej Čebašek, duh. svetovalec župnika dr. Jurij Sterbenc in Štefan Jaklič ter vpokoj. župnik Peter Warthol, ustanovnik: župnik Janez Dolžan, ter letniki: župnika Matvez Kljun in Alojzij Puc, župnijski upravitelj Primož Peterlin in vpokojeni kapelan Jožef Sterbenc.

Društvo se bo vseh hvaležno spominjalo; posebno hvaležnost pa je dolžno prelatu dr. Čebašku kot prvemu svojemu predsedniku in potem do smrti premarljivemu odborniku, ter gosp. Jožefu Sterbencu, ki je nekaj dni pred smrtjo našemu društvu podaril vsoto 160 gl. — Odbor uljudno prosi, da se živi udje vseh rajnih dobrotnikov, ustanovnikov in letnikov spominjajo v svojih molitvah. 2. december 1898, cesarjeva petdesetletnica, je bil tudi za naše društvo vesel očetovski praznik; vsi naši zavodi so ta dan praznovali.

Da so se društvene zadeve ugodneje reševale, se je odbor od zadnjega občnega zbora posvetoval v treh sejah, namreč: 4. oktobra 1898 ter 27. februarja in 19. junija 1899. V drugi teh sej je gosp. blagajnik podal račun o društvenem premoženju koncem leta 1898, kateri se je odobril. V zadnji se je med drugim določil dan in vsop-

red za današnji občni zbor. V vsoporedu opazite kot zadnjo točko tudi volitev novega odbora, ker je bil sedanji odbor za tri leta izvoljen pri VIII. rednem občnem zboru dne 15. julija 1896.

II. Kako je društvo izvrševalo svoj namen.

Namen svoj, izdajati in razširjati dobre knjige in tiskovine razne vsebine ter podpirati časopise v verskem in narodnem ter avstrijskem patriotičnem duhu urejevanje, je izvrševalo društvo od zadnjega občnega zbora tako-le:

1. Izdaló je na lastne stroške te-le knjige:

a) »Duhovni pastir«, letnik XVI. s prilogo »Zbirka lepih zgledov«, ki je do sedaj dospelo z 20. pôlo do besede »duhovnik«. Urednik mu je gospod katehet ljubljanskih nunskih šol Alojzij Stroj, kateremu pomaga več duhovnih sobratov.

b) »Koledar« tiskovnega društva v Ljubljani za l. 1899, urejen po našem gosp. predsedniku, smo č. gg. društvenikom brezplačno razposlali. Izšel bode tudi za prihodnje leto ter ga dobé lepo vezanega vsi dosedanji udje in oni, ki bodo še pravočasno pristopili društvu.

c) »Povestij«, ponatisnjenih iz »Domo-ljuba« je izšel nedavno XII. zvezek, urejen po g. kanoniku Kalanu.

d) »Venec« cerkvenih bratovščin, III. letnik, urejevan po gosp. semeniškem spiritualu dr. Francišku Ušeničniku. Z izbrano vsebino si je »Venec« v dobrih dveh letih brez vsake agitacije pridobil precej naročnikov, katerim plete z milostjo božjo od meseca do meseca novih vencev čednostij in dobrih del.

e) »Nove lourske šmarnice«, francoski spisal Henrik Lasserre. Z dovoljenjem pisateljevim poslovenil kapelan Janez Godec, 1200 izvodov.

f) Sv. Frančiška Saleškega »Filoteja« v prof. Anton Kržičevem prevodu iz francoskega izvirnika je dotiskana in izide v kratkem v 7000 izvodih, ter v dvojni, finejši in priprostejši obliki.

g) Prav kmalu izide tudi tretjeredniški molitvenik »Pot v nebesa« v 5. natisu v 6000 izvodih.

h) Za natis je že pripravljen M. Počev »Poslovník« v 2. izdaji, ker je prva že pošla docela že pred letom. Če ima kdo kakšnih konkretnih želja glede te knjige ali nabranih popravkov in dostavkov, naj jih nemudoma sporoči odboru, da ta navod za slovensko uradovanje čim bolj spopolnimo.

i) Pripravljamo tudi gosp. Ant. Veternika, kaplana v Braslovčah »Krščanski nauk« za cerkev razložen po novem katekizmu. Izide v našem založništvu.

j) Loške č. Uršulinke so prevedle tri P. I. Spielmannove povesti za mladino. Z ganljivo

»Ljubite svoje sovražnike« s štirimi podobami hočemo še to leto poskusiti, da vidimo, kako bode ugajala.

j) Založili bomo tudi in že prirejamo podobice Srca Jezusovega, napravljene po oltarni sliki, katero so za stolnico dali naslikati premil. gosp. pokrovitelj. — Litanij presv. Srca Jezusovega smo natisnili in do malega tudi že razpečali 34.000 izvodov. — Imenovane litanije presv. Srca Jezusovega je pozvan od premil. knezoškofa dvakrat uglasbil P. Angelik Hribar, prav čedno pa jih je natisnila naša tiskarna. (Dalje prih.)

Člani ogrske in hrvatske regnikolarne deputacije.

Iz Zagreba, 8. julija.

Pred nedavnim je izvolil tudi ogrski sabor nove članove regnikolarne deputacije, ki bodo s že izvoljenimi hrvatskimi članovi razpravljali novo finančno nagodbo med Ogrsko in Hrvatsko. Že sami ogrski članovi te deputacije dajejo malo nade, da bi se mogla nagodba za Hrvatsko dobro izvršiti. Kaj more Hrvatska dobrega pričakovati od Kolomana Tise, tega starega prijatelja (!) hrvatskega naroda in začetnika današnjega vladnega zistema, ki je že dozdej na Hrvatskem in na Ogrskem provzročil toliko zla. In dr. Maks Falk, ta nenadomestljivi žid, ki vsak božji dan grdi v »Pester Lloyd« Hrvate in druge Slovane, gotovo ne bode zagovarjal pravičnih zahtev hrvatskega naroda. Ravno tako tudi ne moremo za Hrvatsko nič dobrega pričakovati od Frančiška Košuta, potomca Lajoša Košuta, ki ni mogel najti Hrvatske na zemljevidu.

Da Hrvatom ne bodo pomagali grof Apponyi, Ferdinand Horansky, Gabriel Ugrom in drugi člani, je čisto naravna stvar, kajti oni so v prvem redu vsi Mažari, ki ne mislijo na nič drugega nego kako bi Ogrsko centralizirali in vse narode ogrske krone pomažarili. Vsem tem odločnim možem stoji naproti pohlevna, malodušna in popustljiva hrvatska deputacija, sestavljena večidel od onih članov, ki so sklepali zadnji finančni dogovor leta 1888. Prav žalostno znamenje za naš neuspeh je že to, da se poroča v zunanje časopise glas, da hrvatska deputacija ne misli zahtevati povišanje postotka pri tangenti, nego da se misli ostati pri sedanjem postotku, samo točneje zaračunavanje pri vseh dohodkih se bode zahtevalo. Če je to res, potem smo že prvo bitko zgubili. Saj se je tudi pri zadnjem sklepanju nagodbe popustilo od 45 % na 44 % pod to pogodbo, da se bode vodilo točno in strogo zaračunavanje vseh dohodkov. Pa kaj se je zgodilo? Sami člani omenjene deputacije so priznali v zadnjem saborskem zasedanju, da se dohodki Hrvatske v zadnjih treh letih naglo zmanjšujejo, in da bo treba pri novi nagodbi upotrebiti vsa sredstva, da se zapreči vsakoletni

Mladost.

Palmeta. — Rado Kósar.

(Konec.)

Ustavi se in gleda, bi se li ne obrnil raje in šel po desni. Toda glej! Ali ne vidi tamle med gnječo njenega klobuka? Oni-le beli z veliko rožo... prav tak je! On se dviga na prste, opazuje, obupava, upa... »Ona je!« vzklikne veselo, ko se mu je posrečilo pogledati v njeno lice... »Ona je, ona...«

Toda kako priti do nje skozi to kričečo, rjučo, natlačeno množico?

Rine na desno, rine na levo... Nič... Komaj znatno pride naprej. Rine močnejše, močnejše, brez vsakega ozira, ljudje ga gledajo, vpijejo, se čudijo njegovi nestrpnosti, kriče, kolnejo, stegajo po njem roke... hvala Bogu, vse njih žuganje zastonj... Najhujši naval je prodrl in... tudi ona se je rila skozi to neotesano maso, a zdavnaj je že onkraj nje... v stranski ulici... Gorje, če jo zopet izgubi... zastonj ves trud.

A ni se vprašal, zakaj sploh hiti za njo, zakaj se sploh muči in poti, da pride do nje. Ono hrepenenje, katero je zapustil nje pogled, nje nasmev v njegovem srcu, ga je gnalo z neodoljivo močjo, da pride do nje, da ji pogleda še enkrat v temne, globoke oči, da se še enkrat nasladi z njenim smehljajem, da jo ogovori... Le enkrat

še... in naj ima priti preko razvalin, preko trupel, po jezeru krvi do nje... Le enkrat še.

Množica je bila za njim.

V bližnjih ulicah zagledal jo je pred seboj, hitečo po trgu... In hitel je dalje, dalje.

Obrnila je lepo glavico, kakor da ve, da jo sledi nekdo, morda celo on; postala je trenotek in naslednji hip je brzela še hitreje.

Klobuček z rožo se ji je nagibal v stran, dolgo snegobelo krilo ji je vihralo.

Kakor da se ga boji, hiti iz ulic v ulice.

Da bi krenila vsaj domov, videl bi hišo, zapomnil številko, prosil odpuščanja... nič...

In sedaj... izven mesta? Kam, kam?

Gospod Smola se je začutil utrujenega.

Postal je za hip neodločen, ona se je spet obrnila... nova moč ga je prešinila... In hitel je dalje... Pot mu je lil curkoma po čelu na lice, brado, na prsa.

Ta prazna, zapuščena predmestja so mu bila do cela neznana... a hitel je naprej, naprej...

Pred njim je zašumel potok... neznan mu je bil, a ugibal ni o njegovem imenu... Čezenj je peljala brv, ozka trhlja deska... na nji je bila ona; skoro že na drugem kraju se obrne do njega, smehljaj ji zaigra na licih... ta trenotek... brv se strene... trušč in ropot, brv se prelomi na sredi in ona... ujame se srečno za vrbo in ostane

na drugem bregu... Konca trhle deske pa odneso valovi seboj.

Zadrhtel je strahu, ko jo je videl padati, se prijemati za vejo. A ko je videl, da se je srečno rešila, oddahnil je globoko.

In sedaj ga je še bolj gnalo za njo, do nje, da jo potolaži v njenem strahu, da ji reče jedno samo besedico — a brvi ni.

Ona je ostala na bregu in čakala, kdaj pride on za njo.

Obupan je hodil ob bregu, išoč brvi, zroč, kje bi bil brod plitvejši, kje valovi mirnejši... a iskal je zaman...

Ona je slonela ob vrbi, ga gledala in njena roka ga vabila k sebi...

In pozabil je na globočino, pozabil na valove in zagazil je v potok...

Bil je truden in izmučen od dolgega tekanja, a mrzla voda ga je objela tako mehko, tako sladko, da je pozabil na svojo utrujenost.

Gazil je junaško naprej, naprej...

A na sredi so postali valovi močnejši, ono sladko čustvo mrzle kopeli je zginilo, voda je postajala mrzla... začelo mu je rezati do kosti, valovi so ga začeli spodnašati... Ustavljaj se je, boril se s titansko silo, a zaman...

Ona je slonela še vedno in zrla, kako se je potapljaj, zrla z nasmehom na ustnih...

Nov močan val je pridrl, on se je obrnil v

primanjkljej, ki znaša za tekoče leto že okoli 200.000 gld.

Govorilo se je, da misli hrvatska regnikolarna deputacija zahtevati od ogrske zares čisto natančno zaračunavanje vseh zajedniških dohodkov, od katerih dozda Hrvatska ni dobivala svojega deleža, namreč od železnic, pošt, brzojava, vojaških oprostnih take i. t. d. Pravijo, da bi ti dohodki znašali čez jeden milijon goldinarjev, in potem ne bi trebalo zahtevati, da se poveča današnji postotek tangente. To je vse lepo, samo če bode hrvatska deputacija le tako odločna, da bode tudi izvela to svojo odloko. Pa tudi v tem slučaju, ne bi se smelo prepustiti, da se ne poveča postotek tangente. Hrvatska treba v novejšem času tolikih dohodkov, kakor že dolgo ne, pa jih bode še več potrebovala, če hoče vsaj deloma urediti svoje gospodarske odnose.

Da Hrvatska tudi se zdaj ne pride do finančialne samostalnosti, je gotova stvar, ker je sama hrvatska deputacija morda razun dr. Franka ne bode zahtevala. To je največa škoda, kajti Hrvatska bi se mogla še le tedaj razvijati, kakor to zahteva njen položaj in njen ugled na jugu monarhije. Vemo dobro, da je ves sedanjí zistem proti temu, toda dolžnost hrvatske regnikolarne deputacije je bila, da se vsaj v principu izjavi za finančialno samostalnost Hrvatske. Toda kaj takega ne moremo pričakovati od današnjih zastopnikov Hrvatske. Sicer se pa sploh za to za Hrvatsko gotovo najvažnejše vprašanje pri nas prav malo zanimajo. Razun temeljite razprave, priobčene v »Obzoru« od vseučilišnega profesorja in narodnega poslanca dr. Vrbanića, ne piše in ne razpravlja se sploh o tej zadevi. Če izporedimo ogrsko in avstrijsko časopisje, ki je glede istega vprašanja vsak dan polnilo svoje predale z razpravami in polemikami, z našimi hrvatskimi, moramo priznati, da smo zares skrajno nemarni. Na Ogrskem in Avstrijskem se je ta borba prenesla tudi med narod, razpravljalo se je o tem v skupščinah ter sklepale resolucije.

Na Hrvatskem o vsem tem ni sluha ni duha. In potem se bomo čudili, če bodo nas zopet Mažari nadvladali v tem najvažnejšem vprašanju. Naši uradni časopisi kar molče o tej zadevi, premda bi morali prvi braniti koristi Hrvatske s temeljitimi razpravami o finančialnih vprašanjih, saj dobe zato tudi najlažje potrebne podatke. Toda mesto takih koristnih in sedaj uprav potrebnih člankov se piše na dolgo in široko o svetovnej politiki, o Sudanu in Egiptu, o Kini in Filipinih in drugih takih stvarih, ki morejo nas sicer zanimati ali nič koristiti. Ravno tako bi morali poslanci med narod ter mu pojasnjevati to vprašanje ter ga pripraviti za vsak slučaj, ko bi trebalo iz novič na volišče, da bi narod vedel, komu

ima dati svoj glas. Saj bi morali biti vsaj v tem vprašanju složni vsi poslanci hrvatskega sabora, kajti tam, kjer narod v gmotnem pogledu propada, morajo se zediniti vsi brez razlike, da ga rešijo pogina. In do tega je žalibog že prišlo na Hrvatskem.

Le s složnim delovanjem vseh strank se more narod še rešiti in to tem lažje, ker Hrvati ne trebajo zahtevati nič nepravičnega niti nemogočega od svojega soseda in zaveznika. Zahtevi hrvatski so vsi po postavi opravičani, le odločnosti je treba in izpolnili se bodo. Ob svojem času sem sporočil, kako je o tem vprašanju govoril član te deputacije poslanec Gjurmkić v Oseku pred svojimi volilci. Omenjeni njegov govor je bil sprejet od vseh strank z odobravanjem, ker se je izjavil odločno, da treba novo finančialno pogodbo tako skleniti, da bode na korist Hrvatske in da se odstrani letni primanjkljej. Od tega časa molči omenjeni poslanec, čemur se čudimo, premda je imel dosta časa, da pripravi v »Pester Lloyd« tudi Mažare na zahteve hrvatske. Morda se je ta zviti politik predomislil. Mi to ne verujemo, dokler ga ne slišimo v regnikolarni deputaciji spregovoriti. Želimo le, da bodo vsi člani složni ter imeli na srcu zares žalostno gmotno stanje Hrvatske, katero ne more dolgo tako ostati, nego se mora nekaj storiti, da se vsaj deloma zboljša. To pa je zavisno vse le od odločnosti in sloge hrvatske regnikolarne deputacije.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. julija.

Češt in nemški postulat. V Pragi je te dni izšla neka politična brošura z naslovom: »Nemški binkoštni program«, v kateri svetuje neki neimenovan avtor iz kroga čeških poslancev, naj se a limine ne zavrže nemški binkoštni program, marveč naj se v svrhu zboljšanja avstrijskih razmer in parlamentarnega reda porabijo ti postulati za podlago novih obravnav z zastopniki nemškega naroda. Ob enem pa navaja avtor tudi nekatere protizahteve. Mej drugim pravi: Vsprejme naj se ime »Avstrija« kot skupno ime za vse v državnem zboru zastopane dežele in kraljestva, nasprotno pa naj bi se vsak vladar po preteku jednega leta po nastopu svoje vlade dal kronati za češkega kralja. Paragraf 19. drž. temeljnega zakona o splošnih pravicah državljanov naj bi ostal v veljavi. Vse skupne državne zadeve naj se obravnavajo v nemškem jeziku; tudi naj bo nemščina obvezni jezik na vseh srednjih šolah. Pravice narodnih manjšin naj se strogo omeje; dež. zbor bodi zanje kompetenten in priporočati je uvedbo narodnih kurij. — Glasilo Mladohov, »Narodni Listy«, pravi, da je to brošuro spisal bržkone kak član staročeske stranke, ter

toplejši in mehkejši... s sladkim nasmehom mu pravi:

»Kdo sem? Jaz sem ona, po kateri ti zastonj koprniš. Če prebreds vse potoke in reke in morja, če prehodiš vse gore in planine, če preiščeš vse svetove, kar jih je ustvaril večni Stvarnik, ne dosežeš me nikdar, nikdar, ker jaz sem tvoja — mladost!«

Kakor meglica v solnčnem svitu je izginila čarovita neznanka njegovemu pogledu in ni je bilo... ni je bilo nikjer...

Stara Meta je godrnjala in teptala pred vrati. »Kolikrat sem že razbijala, a gospod imajo danes čudovito trdno spanje... so pa že spet malo preveč...« namežikne si dobrovoljno in menda je starka svoje znamenje že poznala...

Gospod Smola pa se je vzbudil na zofi.

Gledal je in gledal, kako da pride na zofo, kako da je spal nocoj tukaj in celo — oblečen.

En pogled po sobi mu je povedal vse... Črepinje ubitih steklenic... na mizi pomade v najrazličnejših kasetah in stekleničicah... na papirju sivi las...

Solnce mu je sijalo skozi okno in dvigalo ti-soče praškov, a gospod Smola je sedel in mislil in ugibal, ali je sanjal ali káli.

Trkanje Metino ga je uverilo, da so vrata še vedno zaklenjena — in torej ni bil od včeraj popoldne nič zunaj...

nato strastno pobija njegove trditve. List izjavlja, da se nemškim postulatam, kar je seveda le pre-resnično, pripisuje vse prevelika važnost. V Avstriji bo še le tedaj konec narodnostnega prepira, ko se odstrani centralizem in pridemo do avtonomistiške, federativne ustave v Avstriji.

Krščanski socijalisti proti nagodbni naredbi. Nemško-radikalnim krogom, ki rohne nad vlado, da je s pomočjo § 14. uveljavila razne, na pogodbo z Ogrsko se nanašajoče naredbe in predloge, so se pridružili poslednje dni tudi dunajski krščanski socijalci. Seveda ne postopajo ti na tako surov način, kakor je to v navadi pri nemških nacionalcih in socijalnih demokratih. Pod predsedstvom svojega načelnika dr. Luegerja je sklenila krščansko-socijalna zveza sledečo resolucijo: Vlada ni bila opravičena sklepati iz uvodnikov posamnih radikalno-nacionalnih listov, o katerih je znano, da delajo po gotovem načrtu na razpad naše domovine, kakor tudi iz izjav posamnih poslancev, ki se brezpogojno in slepo klanjajo volji takega časopisja, da je nemogoča ustavnopravna rešitev teh prevažnih zadev, oziroma njih parlamentarna razprava. Morala je gotovo biti prepričana, da noben državni poslanec ne bo tako kratkoviden in nesvest si svoje dolžnosti, da bi mogel pritrditi porabi paragrafa 14. v tem slučaju, vled tega je bila vlada dolžna, sklicati državni zbor in na ta način pokazati, da ima vsaj voljo, pridobiti si odobrenja državnega zbora za tako važni korak. — Seveda se vlada lahko izgovarja, da je to že poskusila in dospela do prepričanja, da se s pomočjo sedanjega parlamenta ne da doseči in izvršiti nobena važnejša zadeva.

Nov socijalno-demokratski prehod na Dunaju. Dunajski socijalni demokratje so se poprijeli v zadnjem času novega načina poli-tičnih demonstracij. Burne demonstracije se jim niso nikdar posebno sponesle in konečno tudi ni prijetno, ako mora kak vodja, kakor dr. Adler, dr. Ellenbogen in dr., radi teh otročarij tičati nekaj dni v zaporu. S takimi demonstracijami toraj ni nič in treba je bilo »mirnih izprehodov«. Takega sredstva so se poslužili socijalisti tudi predvčeraj, ko so zborovali udeležniki socijalnega kurza v hotelu »Angleški dvor«. »Arbeiter Zeitg.« je za to priliko objavila nastopni, sovraštva do krščansko-socijalnih delavcev polni oklic: Nikar ne zasramujte »krščansko-socijalnih delavcev«. Ako bi vas jeza in sovraštvo silila, da jih nazivate s pravim imenom, premagajte svojo jezo in ne zabavljajte na nje. Ako se vas polasti brezmejni stud in bi hoteli na nje bljuvati, zatajujte se in ne storite tega. Le pogledati jih hočemo te ljudi, poznati jih hočemo in šteti te »krščanske socijalne delavce«. Mirno in tiho bomo korakali mimo demonstrantov za »Wahlrechtsraub«. Le videti jih hočemo, a oni naj vidijo tudi nas! Sodrugi in sodruginje, pridite vsi in oglejte si svoje sovraž-nike! — No prišli so res, a ne vsi, bilo jih je le nekaj sto in na tihem so se norčevali iz krščanskih socijalcev. Nemirov ni bilo in policija je pri-jela samo dva kričača. Seveda se krščansko-socijalni zborovalci, ki so razpravljali o vse bolj važnih stvareh, kakor pa je socijalistiški »Wahl-rechtsraub«, niso zmenili za take bedarije in so le pomilovali zaslepljene delavce, ki se še vedno, koncem 19. stoletja, dajo voditi od plačanih židovskih voditeljev v svojo vsestransko škodo.

Za Dreyfusovo pravdo pred vojnim sodiščem je izdala vlada posebno navodilo, v katerem pravi, da je v celi zadevi nekaj vprašanj, ki ne smejo priti v razpravo v smislu sklepa kasa-cijskega sodišča. Vojno sodišče bo moralo do-gnati v glavnem namo to, je li res pisal Dreyfus zloglasni bordereau in ali je res izročil neki zu-nanji velesili v tem pismu navedene načrte in po-jasnila. S tem odlokom Dreyfusovci niso posebno zadovoljni, ker bi bili radi, kakor naglašajo, da bi se bila vršila razprava o vseh vprašanjih, ki pri-dejo v tem oziru v poštev. Toda te »solze« to-đijo židje in njih hlapci samo navidezno, ker jim vlada ni mogla napraviti večje usluge, nego da je odredila to skrajno omejitve. Nad vse jim je namreč ljubo, da sodišče ne bo pozvalo kot priče takih mož, ki bi morda izpovedali, kar bi ne bilo všeč njim, posebno pa ne Dreyfusu. S tem je pa vlada tudi že pokazala, kakšne razsodbe si želi, namreč popolno oproščenje eskapitana.

novič do nje... val ga je spodnesel... on je dvignil roke do nje, jih sklenil — a naslednji hip se je potopil...

V par sekundah je bil spet na površju... nje grohot mu je zazvenel na uho, on je zakričal obupno in — zagnili so ga spet valovi.

Kakor da se mu je odvalil težak kamen raz prsa... Začel je dihati... polagoma ga je krepil sveži zrak, na uho mu je udarjalo šumenje po-toka, obrvi so postajale lažje in lažje... mehka roka ga je pobožala po licih... blagodejna to-plota mu je šinila iz te roke v trple ude... na-pel je moči in spregledal je.

Ležal je kraj potoka na trati.

Zraven je stala ona in zrla z viška nanj. Ustna ji niso bila več nabrana v sladek nasme; pogled je bil mil, a resen.

In začutil je novo moč v sebi... Hrepenenje se je vzbudilo spet v njegovem srcu... hotel je vstati, da ji pade pred noge, — a nezmogljiva moč ga je držala k tlom.

»Kdo si nadzemska čarovita bitje, ki si mi vzbudilo tako koprnenje v srcu, kakoršnega nisem občutil še nikdar? Kdo si? Če je v tvoji moči, raztrgaj vezi, ki me vežejo k tlom, da te molim v prahu, da ti poljubim rob krila, ti jedino moje hrepenenje!«

Ona stoji kakor kraljica pred njim... Resni obraz se ji mili... blaži... pogled ji postaja

Ameriški vojni tajnik Alger je vložil demisijo, ker je moral tako storiti in ga je v to prisilil sam predsednik Mac Kinley. Razni poklicani in morda tudi nepoklicani faktorji so namreč predsedniku in ostalim članom vlade dokazali, da je ravno Alger zakrivil toliko porazov na Filipinih in da je ravno on vzrok, da se vstati še sedaj mogočno šopirijo na teh otokih. Mož je namreč, tako pravijo, pravočasno poskrbel, da so dohajala v Ameriko popolno neresnična in za Ameriko ugodna poročila in so se na ta način zvodili na led vsi merodajni krogi. To je bilo seveda vzrok, da ameriška vlada ni storila eventualnih nadaljnjih korakov. Njegovim namestnikom je odbran nevjerški guverner Rousevelt.

Japonsko kulturna država. Z letošnjim letom stopi japonska država v vrsto kulturnih držav, za kar se ima seveda zahvaliti mej drugim tudi evropskim državam. Glavni znak za to je odprava konzularnih sodišč; le angleška sodišča funkcionirajo še do 4. avgusta. Po novem redu so toraj podrejeni Evropejci na Japonskem samim japonskim sodiščem. Kaj takega evropska diplomacija še ni dovolila nobeni orijentalški državi; niti Egiptu, ki je faktično v angleški oblasti, niso dovolile velesile samostojnih sodišč.

Cerkveni letopis.

Organizacija romarskega vlaka.

Za vožnjo, hrano, prenočišča in slične navadne potrebe poskrbi pravočasno romarski odbor, oziroma načelnštvo na barki in načelnštva raznih hospicov v sveti deželi. Da pa gre vse točno in gladko izpod rok, treba je stroge organizacije romarjev. In vsak romar je dolžan tega reda se držati, ker sicer utegnejo iz malenkosti nastati velike sitnosti, bodisi za posamne osebe, bodisi za celo družbo.

Cel romarski vlak je razdeljen v pet oddelkov, recimo trum, in vsaka truma šteje po sto oseb. Izmed teh sto moških pripada 36 prvemu razredu, ostalih 74 pa drugemu razredu. Vsaka truma šteje zopet po 10 tovarišij, in vsaka tovarišija po deset mož. Načelnik vsaki trumi je kak prileten odličen duhovnik, kateremu je v podporo pridružen kak mlajši energičen duhovnik kot namestnik. Vsaka truma ima tudi svojega ekonomu, ki skrbi za živež, in reditelja, ki skrbi sproti za red. Prvi posel se poveri navadno kakemu gostilničarju, drugi pa kakemu uljudnemu in odločnemu mlademu romarju.

Pri razdelitvi romarjev v trume se pazi na posamne dekanije in župnije, da so znanci kar najbolj skupaj. S tem se zabrani vsako tekmovanje, češ, romarji prvega razreda bodo več videli, nego romarji drugega razreda. Da se romarji med seboj poznajo, ima vsak okoli leve rame ovit širok bel trak z velikim jeruzalemskim rudečim križem in veliko romarsko številko. Tako n. pr. znači št. 256, da je dotični romar član šeste tovarišije v tretji trumi. Vsak romar dobi tudi malo čašo, z rudečim križem začrtano, katero nosi na traku ob svoji strani. Voditelji nosijo na prsih tudi primerne kokarde. Tudi mala knjižica se vroči vsakemu romarju ob nastopu božje poti, da ima v roki natančen načrt romanja za vse dneve, določen dnevni red in druga določila, katerih se treba držati, ter kratek popis svetih krajev, katere nameravajo obiskati. V to svrhu pa je najbolje, ako vsak romar že pred odhodom doma pazljivo prečita Lampetovo knjigo »Jeruzalemski romar« ali pa Jeranovo »Potovanje v sveto deželo«. Dobro je, ako jo vzame tudi seboj na pot.

Ker ni mogoče, da bi bili vsi romarji v sveti deželi vedno skupaj, razdele se v trume po sto skupaj, in po določenem programu obiskujejo razne kraje tako, da se ne srečujejo in da drug drugemu niso napoti. Tako vsi vidijo vse, kar so sklenili ogledati si. V programu onega tedna, ko bivajo v Jeruzalemu, imajo romarji dva dneva ali celo tri dneve proste, da svobodno obišejo to in ono svetišče, da si kaj nakupijo za spomin in si nekoliko odpočijejo od mnoge hoje. Ob teh dnevih imajo v cerkvi božjega groba slovesno službo božjo. Potovanje v Betlehem ali k sv. Janezu je dolgo, da se porabi v to cel dan.

Ako pa so romarji prosti, treba paziti, da se kdo ne izgubi od svojih tovarišev v jeruzalemskih ulicah ali svetiščih, kar se je že včasih komu primerilo. Tudi je treba zelo paziti, da si kdo lahko-

miselno zdravja ne pokvari, bodisi z nezdravo pijao, ki jo zasebno kupi, bodisi s kakim sadežem, katerega iz radovednosti okusi, ali pa z nepremišljenim prehitrim tekanjem semtertje. Zato je naloga rediteljev, da zlasti v tem pogledu strogo pazijo na priproste romarje, ki mislijo, da si lahko vse dovolijo, ker so tako utrjeni, da jim nič škodovati ne more. Umevno je vsakemu, kake nepravilike lahko tak romar, ki si preveč upa, napravi sam sebi in celemu vlaku, ako nenadno zbolí.

Vsak romar pa mora pri vsem tem potovanju misliti, da njegova pot je — božja pot! Zato se je treba vselej in povsod spodobno in dostojno vesti, zlasti pa v svetiščih. Nekateri Tirolci so že ob 2. uri zjutraj vstajali, da so že do jutra vsak dan obiskali razne cerkve ter molili za se, za svoje družine, prijatelje, ter sploh za svojo domovino. Upati smemo, da tudi Slovenci ne bodo v gorečnosti in redovitosti zaostajali za Tirolci.

y.

Misli starega, izkušenega apologeta o uživanju opojnih pijač.

II.

Ni mogoče tajiti, da je nervoznost sedanjega časa po večjem učinku hudodelca alkohola. Prav smešno je že, da se nervoznost pri tolikih »študentih« in »študiranih« pripisuje »študiranju«. Kakor da svet ne ve, kako stojimo v tem oziru. Stric Bacchus in njegova botra Venera že sama zmoreta in zmagata študentske čutnice brez pomoči Minerve. Huda žalost nas obhaja, ko premišljujemo vse zlo, katerega proizvaja dan za dnevom v vedno večji meri ta strup človeštva: to so gospodarska, družabna — tu imam pred očmi posebno razdjanje družine — potem telesna, nravna, duševna zla. Strah nas obide, ko se spomnimo, kaj bo še le v prihodnosti, ako se ne posreči v tem pomagati. Ker je tako, kako pa to, da se ne združijo kakor en mož, vsi, ki imajo srce za človeško bedo, ter se delavno ne ustavijo tej nesreči!

Ravno nasprotno, ravno tisti, ki so pred drugimi poklicani v pomoč, kažejo večinoma nezaupnost in mlačnost, ali pa se celo vsemu prizadevanju ustavljajo in se posmehujejo.

To se mora spremeniti, zlo je že zdavnej zraslo, ni več čas se posmehovati, če se kdo trudi v odpomoč. Kdor vidi neizmerno bedo, pa vendar ne neha s svojimi neslanimi dovtipi ali celo očitanjem, se menda sam ne prišteva tem, ki imajo srce za ljudsko revo. Resnično: čudni ljudski prijatelji, čudni socialni preosnovatelji, katerih modrost je v tem, da se hudujejo in ozmerjajo pijance, posebno »šnoparje«, nasprotno pa se tudi hudujejo nad tistimi, ki se prizadevajo zopet uveljaviti zmernost; drugače pa se ne zme-nijo, naj le gre vse po svoji poti, vsaj so vedno pili in še bodo, pijancev ne spravi nikdo iz sveta. Seveda se marsikdo izgovarja, da bi že pomagal, ako bi upal vapeha, le škoda se mu zdi zgubljati čas in moč tam, kjer se ne da ničesar doseči. Vendar, ako bi bilo res tako, tedaj bi se morali še posebno prizadevati. Sicer pa je to le izgovor. Če je gibanje zoper pijančevanje pomagalo v Škandinaviji in Severni Ameriki, lahko tudi pri nas pomaga. Res je, da ni pričakovati posebnih uspehov brez državne pomoči. Vendar mi nismo državni socialisti, ki pričakujejo od prihodnje utopijske države vsega leka zoper socialno zlo, med tem pa bi se vlegli v postelj in zatisnili oči. Kako naj država pomaga in bo li kaj izdala ta pomoč, vse to je odvisno od našega delovanja, s katerim pripravljamo tla državnemu postavodajstvu in skrbimo, da se postave tudi izvedejo.

Zdi se mi, da je več taci, ki niso nasprotni gibanju zoper pijančevanje, vendar jih največ zadržuje sledeča misel, katere se najbrž le na pol zavedajo: kako vendar hočem priporočati zmernost in po potrebi tudi zdržnost, če mi sme žrtva alkohola odgovoriti, da bi ne bil nikdar tako globoko zabredel, ako bi bil imel sredstva, nadomestiti svojo šarasto pijačo z bolj fino.

V resnici, tu je največja težava. Kdor priporoča zmernost in se resno trudi za to, mora prej ali poslej priti do sklepa, kakor dr. Foret, profesor univerze v Curihu: »Še le tedaj smem pristo-dušno in brez strahu nastopiti proti pijančevanju, če smem reči: No, saj ga tudi ne pijem.«

Ali je to res tako nemogoče. Se li ne spleča poskušati, ko vendar vsak, ki je poskušal, trdi, da se od tedaj tako dobro počuti, kakor komaj v najboljših dneh! Ne, zdravstveni oziri redko kdaj zabranijo zdržnost; nikdo pa ne taji, da jih ni. Največja zapreka je strah pred zatajevanjem samega sebe; edina težava je beseda: »Hočem.« Brez trdne volje in zatajevanja ni mogoča ta žrtva. Ljudska reva, dolžnost, dajati dober zgled in nekoliko verskih nagibov človeka prepričajo, da ta reč vendar ni tako nedosežna. Zato zadeva ta naloga posebno duhovščino. Če se duhovščina v tem noče pozdigniti na prvo mesto, kdo naj to stori? Če on, ki mora že po svojem poklicu oznanjevati požrtvovalnost in zatajevanje, ne daje zgled požrtvovalnosti, kdo naj ga daje? Ravno iz teh vrst nam večkrat kličejo: Poglej vendar, kako sumljivi ljudje se v tem gibanju prikazujejo v prvih vrstah! Ali ni ta reč popolnoma v rokah protestantov in gotovih prečudnih elementov? Če je tako, tedaj ne moremo drugega odgovoriti, kakor: Tega smo sami krivi! Od nas je odvisno, da bo drugače. Pridružimo se temu gibanju, in koj bo katoliško. J. K.

Tedenski koledar.

Nedelja, 23. julija: 9. pobink., evang.: Jezus joka nad Jeruzalemom. Luk. 19. Apolinarij sk. — Ponedeljek, 24. julija: Kristina d. — Torek, 25. julija: Jakob apost. — Sreda, 26. julija: Ana, mati Marije Dev. — Četrtek, 27. julija: Pantaleon m. — Petek, 28. julija: Inocencij p., Nazarij in dr. mm. — Sobota, 29. julija: Marta d. — Solnce izide 25. jul. ob 4. uri 41 minut, zaide pa ob 7. uri 32 m. — Lunin spremen: Zadnji krajec 29. julija ob 1. uri 41 minut popoldne. — Musica sacra v nedeljo 23. julija: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri; Mašo zložil Karol Santner, graduale A. Foerster, ofertorij dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Latinska maša v čast sv. Antonu Padov. zložil Jos. G. Zangl; graduale »Juveni David« zložil J. B. Tresch, ofertorij »Veritas mea« zložil J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. julija.

(Osebnosti.) Premeščeni so gg. sodni pristavi: Avg. Kette iz Kočevja v Ribnico, Al. Seliškar iz Trebnjega v Kranj in dr. Fr. Mohovič iz Idrije v Gor. Grad; sod. pristavoma sta imenovana avskultanta Frid. Nerat za Litijo in Jos. Zupančič za Idrijo. — Glavni učitelj na učit. pripravnici v Gorici Jos. Motz je vpo-kojen ter je tem povodom dobil naslov ces. svet-nika.

(Novo mašo) v Št. Vidu nad Ljubljano bo dne 23. julija obhajal preč. g. o. Ernest Jenko iz frančiškanskega reda tirolske provincije, posvečen 16. julija v Solnogradu, doma iz Tupalič, pred-dvorske župnije. Slavnostni obed bo g. novomaš-niku in njegovim svatom preskrbela dobrotna teta njegova, Katarina Šarc, posestnica v Žapužah. Li-tanije bodo v Dravljah ob 5. uri popoldan in je upati, da se bodo takrat že prvokrat oglasile nove orglje v Dravljah, katere je postavil marljivi uče-nec + Goršiča g. Kriegl v Ljubljani.

(Jeranova dijaška miza.) Za mesec junij je bilo plačati v ljudski kuhinji dijakom za hrano 211 gld. 16 kr., za julij pa 67 gld. 97 kr., sku-paj 279 gld. 13 kr., drugih troškov za stanovanje, za hrano pri zasebnikih in druge manjše potrebe je bilo za junij 98 gld. 50 kr., za julij pa 50 gld. 70 kr., skupaj 149 gld. 20 kr. — Za mesec junij in julij torej znašajo skupni troški 428 gld. 33 kr., dohodkov v tem času je bilo 310 gld. 50 kr. — S tem smo zopet prebili jedno šolsko leto. Za blizo 140 podpiranih dijakov smo porabili v tem letu nekaj čez 2800 gld., zelo visoka svota, ven-dar na posameznega dijaka pride le dobrih 20 gld. podpore za celo leto. Delati smo zato morali skrajno varčno, vključ temu je vendar, ako pri-merjamo dohodke s troški, kakor vsako leto, ne-kaj stotakov primanjkljaja. — Glede uspehov pri dijakih smemo letos izredno zadovoljni biti; imamo 31 odličnjakov, 90 s prvim redom, 9 s ponavljalnim izpitom in le nekaj malega dvojk. — Bogu hvala za njegov blagoslov, hvala pa tudi vsem blagim dobrotnikom, ki so tudi letos tako velikodušno podpirali oskrbnštvo Jeranove dijaške

mize. — Za prihodnje leto imamo dijakov toliko, da pri najboljši volji ne moremo več vsprejeti novih, ker bo celo za vsprejete treba obilno dobitnikov, da bomo z njih podporo mogli pokrivati tekoče troške. — Naj bi blagi mladinsljubi poskrbeli, da v počitnicah dobimo vsaj toliko darov, da si bomo upali prihodnje šolsko leto vsaj zopet začeti z Jeranovo dijaško mizo.

VLjubljani, 22. julija 1899.

Andrej Kalan,

oskrbnik Jeranove dijaške mize.

(Iz Amerike) je došel te dni kranjski rojak č. gosp. John Fori, duhovnik v St. Pavlu, Min.

(Iz Žužemberka.) Pretečeni teden je krška dolina vživala izredno veselje. Imeli smo v svoji eredi ljubljene nadpastirja, presvetlega kneza in škofa Antona Bonaventuro. Prišedši v torek 11. t. m. popoldne z vlakom v Zatičino, se je napotil proti Žužemberku delit zakrament sv. birme. Med potjo ga je veselo pozdravljalo ljudstvo po vseh vaseh. Prvi slovesnejši pozdrav se je vršil v Zagradcu. Poleg slavlodokov se je bila zbrala šolska mladina, dekliška Marijina družba s č. g. župnikom in dokaj drugih vernikov. Nagovorile ste presvetlega šolarica in jedna izmed Marijinih deklet. Na občinski meji žužemberški je pričakovalo Presvetlega ob okusno izdelanem slavlodoku razumnštvo v polnem številu, občinski odbor z županom in župnija Šmihel s č. g. župnikom in šolsko mladino. Žužemberški župan je pozdravil nadpastirja v izbranih besedah, ter predstavil c. k. uradnike in druge navzoče gospode. Pomikala se je na to dolga vrsta voz proti Žužemberku. Ob krasnem s zastavami in cveticami olepšanem slavlodoku v trgu se je višjemu pastirju poklonilo učiteljstvo, šolska mladina žužemberška, požarna bramba, tržani in veliko drugega ljudstva. Šopkom v roki je izrazila deklica Presvetlemu udanost šolske mladine. Vse je spremilo ljudomilega nadpastirja proti žužemberški župni cerkvi. Četrte ure dolga pot bila je okrašena z mlaji. Pred cerkvijo je delala špalir novo ustanovljena Marijina družba krščanskih mladeničev s 120 udov in birmanci iz dvorske šole. Po blagoslovu z Najsvetejšim so domači trije duhovniki v cerkvi izpraševali birmance krščanski nauk. Na to si je Presvetli ogledal cerkev in njeno opravo. Mladeniška družba, v kojoj je bilo 14. maja sprejetih 123 udov, si je omislila novo zastavo. Lepa je. Delala jo je g. Ana Hofbauerjeva. K napravi zastave so velikodušno pripomogli: vč. g. kumica Amalija Dereani, duhovniki-rojaki, nekdanji žužemberški duhovniki in tržani. Marijina družba izreka na tem mestu še enkrat vsem najsrčnejšo zahvalo. Naprosila je mladeniška družba Presvetlega, da bi jej blagoslovil o priliki sv. birme novo zastavo, kar je z veseljem obljubil. Mladeniška družba in požarna bramba ste napravili Presvetlemu zvečer veliko bakljado. Moški zbor s 13, pod vodstvom organista Sicherla dobro izvežbanimi pevci je zapel podoknico. Na Golem vrhu je plapolal kres, rakete so frčale proti nebu in topiči so pokali, da je bilo veselje. Dolga vrsta bakelj in lampijonov se je potem vila proti trgu, kjer je bila pred hišo vč. gospe kumice zopet podoknica. Presvetlemu na čast je bil čarobno razsvitljen ves trg, posebno se je odlikovala šola in hiša g. Dereanija. Pravijo, da takega večera trg se ni videl. Z velikim navdušenjem se je vse pripravljalo na škofov prihod. Bilo je mogoče vse tako lepo urediti le, ker je vse delalo vzajemno. Napravo slavlodokov je vodil g. Fel. Pehani, za okrašenje cest je skrbel g. Valand, razsvitljavo je vodil g. nadučitelj Koncilija, vozove je urejeval g. Al. Vehovec; vse pa je spretno vodil za dobro uneti župan g. Ivan Vehovec. Dne 12. julija v god naših župnih zavetnikov sv. Mohorja in Fortunata smo ob 8. uri slovesno spremili Presvetlega iz župnišča v cerkev. Sprevod je vodila požarna bramba z zastavo, sledila je mladeniška družba polnoštevilno, za njo pa je neslo novo zastavo šestero dečkov, na trakovih, za njimi so korakali uradniki in tržani s kumico, 17 duhovnikov pa je spremljalo svojega škofa. Krasno, navdušeno je Presvetli nagovoril Marijino družbo, razložil njen velik pomen, razložil pomen nove zastave s podobama brezmadežne Device Marije in sv. Alojzija in s križem na vrhu. Zabil je prvi žebelj z geslom: Pridi k nam kraljestvo božje po Mariji. Bilo je ginljivo, da so marsikomu igrale solze v očeh. Domačih birmancev je bilo 487, s tujimi pa 1043. Opisal

sem zunanosti, s kojimi smo sprejeli svojega za naš dušni blagor tako vnetega škofa, čutil pa, s katerimi so ga verniki spremljevali, ne morem opisati. Vse se je čudilo tolikemu navdušenju, vse toliki ljubeznivosti. Pri odhodu je bil poln trg klečečega ljudstva. Presvetli je stopil med-nje, jih ogovarjal in blagoslavljal. Videli smo jokati ne le ženske, tudi možaki so si brisali solze. — 12 kočij je Presvetlega spremilo do Zagradca.

(«Bismarckring».) Iz Celovca, dne 21. julija. Srečni Celovec! Na kar druga mesta še vedno zaman čakajo, to ima »nemški« naš Celovec! Pa še reci kdo, da naši mestni očetje niso »kunštni«. Dolgove ti delajo, da se kar kadi, poleg tega pa še mestne ulice imenujejo po nemških »bogovi«. Malokdaj se čuje, da bo gospoda, ki kraljuje na našem »rotovžu«, sklenila kaj, kar bi bilo mestu res v korist, tem rajši pa delajo »velikonemško« politiko, ker to baje stane manj truda, starih »schlagerjev« je še vedno na izbero v obilici! Torej to delo je po ceni! Upeljali so za naše mestne policaje »piklhavbe«, župan Neuner je pri zapriseganju svedčano zatrjeval, da hoče varovati »nemški« (?) značaj mesta — vkljub temu si ni pridobil ljubezni »taječnacelnov«, ki mu niso dali svojih glasov —, in sedaj je sledil dne 18. t. m. sklep, da naj nosi velikovsko obmestje odslej ime »Bismarckring«. Gradec ima že svoj »Bismarckplatz«, torej tudi Celovec ni smel zaostati. V našem mestnem zboru je 10 odbornikov sklenilo svojo »deutschvölkische« zvezo, a prvi predlog te zveze je bil oni za »Bismarckring«. To znači, kakšen duh vedno živahneje veje v ti zbornici! Utemeljeval je ta predlog odvetnik dr. Krainz, t. j. mož slovenskega pokoljenja, katerega oče je bil prevel državni zakonik na slovensko! Kakor tolikrat, vidimo i tu, kako slovenski renegatje najbolj tlačanijo zakletim našim nasprotnikom! Krainz je svoj predlog tudi utemeljeval, in sicer »temperamentvoll«, kakor pravijo nasprotni listi. Kaj to pomeni, vemo. — Zoper predlog sta govorila samo odb. Jergitsch in Haderer, češ, da ravno sedanjí čas za take sklepe ni ugoden. Drugi so ju pobijali in zoper predlog so glasovali samo štirje odborniki, namreč: Haderer, Jergitsch, dr. Kleinmayr, Scherzinger. Odbornik c. kr. sodnijski svetnik Dörflinger je pred glasovanjem zbežal iz dvorane. Za predlog glasovati že zaradi »lepšega« ni mogel, proti predlogu glasovati pa se je — zbal! Tudi ilustracija k temu, kakšno mišljenje prevladuje naše c. kr. uradništvo! — Nemško-nacionalnim kričačem je oni sklep kajpak zelo po volji. — Tudi že udarjajo po onih odbornikih, ki se niso upognili nemško-radikalnemu terorizmu, in ki so glasovali zoper predlog. V sredo so jih že proklinjali na shodu »komunalvereina«. »Bismarckring« so imenovali oni del mesta, v katerem je c. kr. gimnazija in več drugih šol. Mladina torej naj si že utisne v spomin ime starega in zaklet. nasprotnika Avstrije! Gospoda je delala s premislekom, ker hoče poskrbeti zgodaj za pravi »narodni« naraščaj! V jeseni ima priti cesar v Celovec. Baš pred prihodom ga hočejo po svoje počastiti s prav izdajsko demonstracijo! Cesar bo gotovo obiskal i nova šolska poslopja, zato pa naj blesti nasproti ime — »Bismarckring«. S tem se vendar obsoja predrznost in pravi cinizem naše mestne gospode! — V isti seji so sklepali in resolucijonirali tudi zopet zoper § 14! Ni to prvič in gotovo tudi zadnjikrat ne! Da, govori se celo, da hoče mestni zbor ob navzočnosti cesarjevi v Celovcu zahtevati od cesarja samega odpravo člena 14.!! In naša vlada? No, mirno gleda vse to! Vlada mirno gleda, kako gré »nemška irredenta« v klasje in ne stori ničesar za obrambo zoper radikalne predrznosti! Uradna »Celovčanka« niti ene grajalne besedice nima za one sklepe, da, prav z neakim zadovoljstvom poroča o njih. To zadostuj! »Heil, Sieg und — Rache!« —n.

(To je treba pibiti!) Pod tem naslovom se poroča »Mir« u iz Velikovca: Znano je, kako nasprotniki v svojih časnikih in shodih obrekujejo krščanske stranke, češ, da nič ne storijo za izomiko ljudstva in za njegovo blagostanje. Te dni pa so časniki objavili razglas koroškega deželne odbora, v katerem se javlja, da bo nova, po deželnem zboru sklenjena zavarovalnica za onemogle posle in proti toči oklenila se podobne zavaroval-

nice nižje-avstrijske, ki se dobro obnese. Znano je pa, da je ovo prekoristno zavarovalnico ustanovila krščansko socialna večina nižje-avstrijskega deželne zbor, tedaj tista stranka, po kateri Schönererijanci in Wolfenci in tudi naši koroški nemški nacionalci tako udrihajo. Pa prišlo je te dni še lepše! Tukajšnji nemški nacionalni botri ravno tukaj ustanovljenega bauernbundarskega skladišča so v velikih skrbah radi svojega gojenca. Poslali so tedaj minule dni dva odposlanca, namreč gg. Ringlna, tukajšnjega hranilničnega knjigovodjo, in trgovskega pomočnika Ruprechta v Pehlarn v Nižji Avstriji, da si ogledata tamošnje skladišče in se dasta poučiti o njem po čast. gosp. župniku (!) Bauchingerju. To je gotovo sramotno za ohole naše nasprotnike, ali resnično in — značilno.

(Vojaške vaje na Koroškem.) Nadvojvoda Josip Ferdinand, stotnik pri kranjskem pešpolku št. 17, ki je bil za eno leto dobil odpust, se 1. avgusta zopet povrne v Celovec za čas vojaških vaj.

(Celjske novice.) Dne 18. t. m. je bil na Dunaju promoviran doktorjem modroslovja gosp. S. Beuk, suplent na nemško-slovenski gimnaziji v Celju. Dne 14. t. m. je bil doktorjem prava promoviran gosp. Fr. Pompe, avskultant pri celjskem sodišču. — Okr. komisariji so imenovani: A. pl. Pichler, O. pl. Schmigoz in dr. A. pl. Weiss. — Na celjski višji gimnaziji je bilo koncem šolskega leta 262 učencev, in sicer 178 Nemcev in 84 Slovencev. Na deželni meščanski soli v Celju je bilo 91 učencev, od teh 49 Nemcev in 41 Slovencev.

(Tržaški namestnik) je minole dni potoval po Goriškem. Dne 18. t. m. se je pripeljal v Brda, odtod se je napotil skozi Št. Peter v Dornberg, Batuje, Ajdovščino, Rifenberk in Komen. Povsod je prigovarjal županom, naj pritiskajo na deželne poslance, da gredo v deželni zbor. Čudno, da ima grof Goëss le za slovenske poslance lepe opomine! Zakaj ne poskusi na italijanski strani? Gotovo bi italijanski poslanci nekoliko odnehali, ko bi vlada s primernimi sredstvi vplivala ná-nje.

(Tržaški občinski svet) V zadnji seji je župan odgovoril na interpelacijo svetnika Cesare gledé okr. zdravnika v Barkovljah, da se prošnji ne more ugoditi, pač pa bode zdravnik hodil vsak dan v Barkovlje. Benussi je predlagal spomenico na vlado proti zvišanju davka od sladkorja. Predlog je bil soglasno sprejet. Za električno razsvetljavo so dovolili 160.000 gld.

(Surovost tržaske mladine.) Na velikem trgu v Trstu so dečaki pričeli loviti golobe na trneke. Na vrvi ima trnek, na kateri natakne zrno korusa. Golob požre zrno, a ob enem i trnek, tako se ujame in rani. Tako surovost pač mora preprečiti redarstvo.

(Imenovanje.) C. kr. okrajni glavar v Voloski, znani Fabiani, je postal c. kr. namestniški svetnik. Svoji za svoje!

(Dijaško podporno društvo v Pazinu.) Na prizadevanje rodoljubov v Pazinu se je ondi ustanovilo društvo pod gorenjim imenom; društvo je imelo svoj prvi občni zbor 20. t. m.

(Prvi hrvatski list v Istri.) Svoj čas je izhajala v Pulju »Prava Naša Sloga«, hrvatski pisan list, čegar tendence so bile pa, kakor znano, sovražne hrvatski narodnosti, toraj italijanska. Po-reška »L' Istra« se pritožuje proti preselitvi »Naše Sloge« v Pulj, toraj na istrska domača tla in pravi, da je to prvi hrvatski list, ki izhaja na istrskih tleh. S tem je povedala iz sebe, da »Prava« ni bila prava, čeravno je bila pisana hrvatski. Tako si dajejo po zobeh!

(Radeckega ustanova) je razpisana. Pravico do te ustanove imajo v prvi vrsti dosluženi vojaki iz Celja in okolice, ki so bili v vojski l. 1848 in 1849 ali pozneje. Prošnje do 15. avg. ljubljanskemu magistratu ali okr. glavarstvu.

(Utenil) je v sredo 9-letni Fr. Kulovic s Toplic v potoku.

(Ogenj.) Dne 20. t. m. je začelo goreti v predilnici pri Litiji. Škode je samo do 400 gld., ker so delavci hitro ogenj zadušili.

* * *

(Odgovorni urednik »Obzora«), Josip Pasarić, je bil pri kasacijskem sodišču v Zagrebu obsojen na 90 gld. globe in štiri mesece zapora, ker je »Obzor« razžalil voditelja čiste stranke prava dr. Franka.

(Hrvatski list v Novi Zelandiji.) V Aucklandu v Novi Zelandiji je pričel izhajati hrvatski polmesenik »Danica«. Izšla je ravnokar 1. številka. Uvodni članek je pisan v angleškem jeziku, vse drugo v hrvatskem. V tamošnji tiskarni nimajo črk č, ć, š in ž, nadomešča jih vselej c oziroma s in z. Poleg družih sestavkov je izšel v 1. številki članek »Hrvati hočejo samostalnost Hrvatske«. Vrlim Hrvatom v daljni Zelandiji želimo obilo uspeha pri novem podjetju.

(Pogubna premena.) Verzi, župnik v Cicognoli pri Paviji, se je mudil nekaj dni v Serravolli pri Genovi. V petek je imel v tamošnji cerkvi mašo. Ko se je pri obhajilu dotaknil z ustnicami ke-liha, da popije posvečeno vino, se je zgrudil na tla in v istem hipu — umrl. Pri preiskavi se je dognalo, da je vzel župnikov nečak, ki je služil pri maši, mesto steklenice z vinom drugo steklenico z neko kislino, s katero so čistili svečnike, — ter vliil v kelih strupeno tekočino.

(Brat Flamidien.) »Vérité« poroča iz Dunkerque o ginljivih prizorih, ki so se vršili na Flamidienovem domu, ko je obiskal brat svoje domače. — Bratje njegovi so ga pričakovali na kolodvoru. Od tukaj so hiteli proti domu, kjer jih je čakala mati pred hišo. Solze so ji lile po licu, ko je objela sina z besedami: »Moj ubogi otrok. Storili so ti veliko hudega, ti hudobneži! Ubogi otrok!« — »Mati, jaz jim odpuščam, odpusti jim tudi ti, kakor jaz!« — »Ubogi otrok, veliko sem trpela, ali odpustim jim prav tako!« — »Kje je stara mati? Naglo k nji!« — Na malem dvorišču sedi devetdesetletna, čisto oslepele žena. »Mati, jaz sem«, zavpije brat Flamidien, poklekne pred njo ter ji poljublja nagubana njena lica in slepe oči. »Pridi, dragec«, zakliče stara mati, »da te objamem! Treseš se? Ah, ti strašni ljudje!« — »Babica, ne jezi se na nikogar, ljubi Bog tega noče«. — »Prav imaš, ljubček moj! Sveta Devica, zdaj me vzameš lahko k sebi, ker si mi dala nazaj mojega ljubljence!« — Potem so sedli k mizi, in med obedom jim je brat Flamidien pravil vse podrobnosti svojega ujetništva. — Pravemu zločincu, ki je usmrtil Flamidienovega učenca, so baje že nekoliko na sledi.

(Srečno mesto) je Maros-Ujvar, kjer sta hotela ogerski operni pevec Odry in neki virtuozi za klavir prirediti koncert. Dan za koncert je bil določen in umetnika sta že došla v mesto. Koncerta pa le ni bilo, odpovedali so ga. Pokazalo se je namreč, da ni celo mesto premoglo jednega klavirja.

(Dijaki — požigalec.) V Limbachu pri Chemnici so zaprli šest dijakov radi požiganja. Dne 2. junija so namreč sklenili pri velikem »kroku«, da se bode celo leto smel zastoj udeleževati »krokov«, kdor pokaže največji pogum pri kakem požaru. Na to so sli ter zažgali velik skedenj. Neki delavec, ki je ravno v njem spal, je zgorel. Le z veliko težavo so zabranili, da se ni ogenj razširil in vžgal bližnjega kolodvora.

(Otrok z dvema glavama.) V Maléju na južnem Tirolskem je povila neka žena po imenu Ronetti Agata deklico z dvema glavama in tremi rokami.

(Dober odgovor.) Hoteč dražiti matematika ga nekdo vpraša: »Ako štiri teleta tehtajo 180 klg., koliko tehta star vol?« — »Stopite na tehtnico in povem Vam natančno,« odgovori mu matematik.

(Zaletel se je.) Sodnik: »Zatoženec trdi, da ni razgrajal po noči.« — Nočni čuvaj kot priča: »Prosim, gospod sodnik, kako pa bi se bil jaz zbudil?«

(Zasolila mu je.) »Kaj se mi bolj podá, cilinder ali slamnik, sestra?« — »Za tvojo glavo je najboljši slamnik.«

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 24. do 29. julija.) Na Kranjskem: 24. v Banji Loki, Škofji Loki; 25. v Kočevju, na Vrhniki, v Narinu in Vel. Loki pri Temenici; 26. v Leskovcu, Višnji gori, Domžalah, Radoljici, na Bitnjah, v Bohinju in v Cerknici; 27. v Toplicah in v Vrhu. — Na slovenskem Štajerskem: 25. v Bistrici, Kozjih, Lipnici, Selih, pri Sv. Urbanu, v Ptujem in Žalcu; 26. v Frauhajmu, pri Sv. Križu pri Ljutomeru, na Tinskem in Teharjih. — Na Koroškem: 25. v Strasbergu; 26. v Kutarčah in Saksenbergu. — Na Primorskem: 24. v Čubaru; 25. v Divači; 27. v Gorici; 29. v Cevdatu.

Današnji številki priložile so trdke pl. Trnkóczy, Kordik, Bernatović in c. kr. priv. zavarovalna družba Avstrijski Phönix na Dunaju nov izpolnjen Vozni red, kateri ima priobčeno tudi novo otvoreno železniško progo Ljubljana-Vrhnika. — Vozni red dobi se tudi pri omenjenih trdkah zastoj.

Društva.

(Družbe sv. Cirila in Metoda XIV. velika skupščina) bo letos na Vrhniki v četrtek 3. avgusta.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(Šentjaskobsko trnovska moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.) Izid volitve odbora pri obnem zboru dne 17. t. m. je bil nastopni: Dr. Fran Papež, odvetnik in deželni poslanec, prvomestnik; Mavrilij Šarabon, mestni katehet, njega namestnik; Josip Pichler, umir. c. kr. okr. tajnik, zapisnikar; Jernej Bahovec, komptuarist v Schwentnerjevi bukvarni, njega namestnik; Ivan Vrhovnik, trnovski župnik, blagajnik; Karol Lahajner, hišni posestnik, njega namestnik. Za zastopnika k veliki skupščini sta bila izvoljena Mavrilij Šarabon, katehet, in Jernej Kilar, c. kr. računski revident; za pregledovalca računov pa Vinko Vizjak, deželni računski revident, in Karol Žagar, deželni blagajnik.

(Kmetijsko društvo v Dobrepoljah.) [Poročilo za drugo četrtletje.] Pripilo 16 zadružnikov; vseh zadružnikov je 356. Izvozilo se je: oglja 15.600 kg, ječic 11.200 kg, jaje 25.105 kg, surovega masla 1100 kg in nekaj mesnine, sira, semen itd. Skupno se je prodalo v tem četrtletju blaga za 11.055 gld. 33 kr. Mlekarnica podela vsak dan 650—700 litrov mleka v maslo in sir. Plačuje se kilogram po 5 kr. Za preskušanje mleka si je kupilo društvo acid butyro meter za 16 preskušanj. — Ministerstvo je dalo prvemu mlekarku Janezu Leskovcu 50 gld. podpore, da bode mogel obiskati sirarski tečaj v St. Mihaelu na Tirolskem. Društvo žrtvuje za mlekarnico zelo mnogo, ker hoče izdelovati dobro blago. Morda ravno zato, ker društvo vsepa s svojimi napravami ne more biti miren znani ljubljanski oblastnež in prijatelj kmetijskih zadrug na — Nemškem ter o vsaki ugodni in neugodni priliki pozabavlja o naši zadrugi, zlasti kadar dobi pred-se katerega Dobrepoljcev, in pošilja lažnjiva poročila o zadrugi v javnost in na Dunaj. Naše hvaležno plačilo za ves njegov trud in iskreno ljubeznjivost ne izostane; prej ali slej se mu primerno zahvalimo. Za načelnika je bil izvoljen učitelj Franc Jaklič.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so poslali: Moška podružnica v Ormožu po g. blagajniku Fr. Gartnerju 19 gld. — Gosp. Iv. Horvat, vodja tamburaškega koncerta v Zgor. Radgoni, 9 gld. kot polovico čistega dobička. — Jalova miza v Črnem Vrhu nad Idrijo iz nabiralnika v gostilni Ivane Lampe 8 gld. 25 kr., nabranih pri odhodnici dacarja g. Fr. Možeta. — C. g. Martin Medved, kapelan v Slov. Bistrici, 10 gld., nabranih na pastoralni konferenci slov. bistriške dekanije. — Ženska podružnica v Sežani po blagajnici gđ. Mileni Dolenčevi 67 gld. — G. Ivan Pogačnik, c. kr. okr. sodnik v Krškem, 1 gld. — Č. g. Josip Cerjak, vikar v Mariboru, nabral za šolo na Muti 10 gld. — Ženska podružnica v Trstu po blagajnici gđ. Milki Mankočevi svoto 1000 gld., obstoječo iz dosedaj nabrane letnine, dohodka zadnje veselice, Ciril-Methodijskega daru in iz raznih drugih radodarnih doneskov. — Moška podr. v Sežani po g. blagajniku Renčelju 122 gld. 60 kr. — Č. g. Anton Kukelj, župnik v Šenčurju pri Kranju 1 gld. 50 kr. — Č. g. Fr. Jeršič, župnik v pokoju, 1 gld. za velikovško šolo. — St. Jakobsko-trnovska moška podružnica v Ljubljani je poslala 75 gld. in sicer 42 gld 30 kr. letnine in podpornine in 32 gld. 70 kr. Ciril Methodovega daru, ki so ga poklonili p. n. gg.: stolni dekan A. Zamejic in kanonik A. Kalan po 5 gld.; gen. vik. J. Flis 3 gld.; č. kan. Rozman, msgr. A. Z. in D. Žagar po 2 gld.; kanonika J. Sušnik in dr. Koren, dr. Lesar, dr. Karlin, dr. Debevec, dr. Ušeničnik Fr., dr. Ušeničnik A., dr. Pečjak, Steska, Stroj, Ferjančič, Trtnik, Vrančič po 1 gld.; M. S. 70 kr. — Velikanska požrtvovalnost tržaških rodoljubkinj, ki so nabrale okrogel tisočak, naj navdušuje k posnemanju vse Slovenke po naši domovini, potem bode družba mogla delovati uspešneje. Živele rodoljubne Slovenke! Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Po g. kuratu Ant. Koblarju 13 gld. — Gosp. profesor Frid. Žakelj 5 gld. — Dr. Janko Brejc, odvet. koncipijent, 2 gld.

Za »Našo Stražo«: G. Ign. Nadrah, kaplan v Tržiču, 5 gld.; družba pri g. Potokarju, kapl. v Tržiču, 2 gl. 20 kr.

Za šolo na Muti nabral g. župnik Jurij Žmavc 9 gld., v isti namen neimenovani 1 gl.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 21. julija. Mirovna konferenca v Hagu je končana. Pooblaščenca posameznih držav se vračajo domov, avstrijski zastopnik grof Welsersheimb bo šel kmalu v Išč carju poročat o vspehu posvetovanj. Že sedaj pa se lahko reče, da so se ta posvetovanja popolno izjalovila, ker se države niti glede mejnarodnih razsodišč niso mogle zjediniti.

Dunaj, 22. julija. Znanega delavskega vodjo in urednika »Arbeiter Zeitung« dr. Adlerja je obsodilo sodišče radi zadnjih demonstracij v štiritedenski strogi zapor.

Trst, 22. julija. Ameriški admiral Dewey je obiskal tekom včerajšnjega in današnjega dne brigadirja pl. Conrada, župana Dompierija in pozneje namestnika grofa Goessa, ki mu je vrnil obisk na ladiji »Olympia«.

Belgrad, 22. julija. Več po nedolžnem zaprtih radikalcev so že izpustili, ker je vedno bolj očitno, da ni nobenih dokazov za kako sokrivdo drugih pri atentatu.

Pariz, 22. julija. Novoimenovani papežev nuncij je izročil včeraj popoldne predsedniku Loubetu potrdilno pismo ter v svojem nagovoru naglašal, da mu je papež naročil, obnoviti izraz očetovske naklonjenosti za Francijo in njegove želje za nje prospeh. Loubet se je zahvalil in izrazil željo po trajnem sporazumljenju mej francosko vlado in sv. stolico.

Madrid, 22. julija. Mej nadškofoma v Toledo in Sevili se je pojavilo baje neko nesporazumljenje, ker poslednji kaže nekoliko naklonjenosti napram karlističnemu gibanju, mej tem ko prvi strogo zagovarja dinastičen čut. Toledski nadškof se je baje obrnil v Vatikan v tej zadevi.

Newjork, 22. julija. Vojni svet je sklenil odposlati v Manilo precejšnje število konjnikov.

Največja muka današnjega časa je cela armada živčnih in srčnih bolečin, žledčnih bolezni, pomanjkanja krvi, bledolichnosti i. t. d., katerim so jele poganjati korenine že v otroški dobi z vzburljivimi pijačami kakor so vino, pivo in prav posebno bobova kava, katera tako zelo škoduje našim živcem in provzroča srčne hibe. Nobena hišna gospodinja, zlasti nobena mati bi ne smela dajati mladim ljudem pri hiši bobove kave, ako enkrat spozna ta dokazani vzrok poznejših bolezni. K sreči je pa sedaj mogoče mesto bobove kave privaditi se Kathreiner-Kueippovi sladki kavi, katera ima duh in okus po bobovi kavi in katero se lahko in brez težave upelje v blagor cele družine. Sprva naj se jim prav močno Kathreinerjeve sladke kave kot primes k dvem tretinam bobove kave, pozneje pa vsake kave pol, se zmeljeta obe skupaj in se pripravi kava na običajen način prav skrbno. Nenevadno dobri, prijetno mili okus bode gotovo vsakogar iznenadil. Toda dolžnost, nujna vestna dolžnost je, otroke ne več vaditi na bobovo kavo. Skuha naj se jim prav močno Kathreinerjevo sladno kavo in naj se jim jo dá, kakor navadno, z mlekom in sladkorjem. Pravo veselje bode gledati, kako izvrstno ugaja malim ta kava, kako pri tem cvetijo in rastejo. Toda tudi bolniki in slabotneži, kadar se enkrat privadijo čisti Kathreinerjevi kavi in njenim posebno dobrodejnim učinkom, jo pije vedno rajši. Pri njih kakor pri otrocih je to dokazala že tisočera izkušnja. Važno pa je, da se rabi vedno »pristni Kathreiner« v znanih izvirnih zavitkih.

Umrli so:

18. julija. Ivana Mittermayr, delavca hči, 10 mesecev, Križevniške ulice 7, jetika.

19. julija. Ivana Galjot, delavca hči, 16 mesecev, Dunajska cesta 35, jetika.

V bolnišnici:

17. julija. Neža Zupanc, krojača žena, 40 let, srčna hiba. — Franciška Zidan, gostija, 62 let, peritonitis perforation. — Marija Oblak, delavca žena, 40 let, jetika.

18. julija. Andrej Abadič, izdelovalec palic, 72 let, amentia, marasmus senilis. — Apolonija Jereb, gostija, 84 let, ostarelost.

19. julija. Valentin Šinkovec, krovce, 51 let, zamaščenje srca. — Marija Ferbežar, posestnika žena, 48 let, vnetje trebušne mreže.

Cena žitu na dunajski borzi dné 21. julija 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. 8.32 do gl. 8.34
Rž za jesen	» 6.84 » » 6.86
Turšica za sept.-okt.	» 5.08 » » 5.10
Oves za jesen	» 5.72 » » 5.74

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
21	9. zvečer	738.4	22.4	brezv.	jasno	
22	7. zjutraj	738.3	18.2	sl. vzvzh.	soparno	0.0
	2. popol.	736.8	30.0	sr. jug	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 22.5°, normalne: 19.9°.

631 1-1

Bolestnim srcem javlja sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma brata, gospoda

Jakopa Jelovčan-a

hišnega in zemljišnega posestnika, trgovca z lesom, bivšega mnogoletnega župana starološkega, občinskega svetnika, odbornika okrajnega cestnega odbora in kraj. šol. sveta, in uda osebnih dohodninskih prizivne komisije na Kranjskem

danes v petek, 21. t. m., ob polu 11. uri po noči po dolgotrajni, mučni bolezni, previdnega s sv. zakramenti za umirajočega, v 54. letu njega starosti.

Pogreb pojde v ponedeljek, dne 24. t. m., ob polu 9. uri zjutraj iz hiše žalosti na župnijsko pokopališče v Stari Loki.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župnijski cerkvi v Stari Loki. Dragega pokojnika priporočava v pobožno molitev in blag spomin.

V Stari Loki, dne 21. julija 1899.

Marija Jelovčan roj. Grohar,
soproga

Marjeta Jelovčan,
sestra.

Prostovoljna prodaja.

Večje posestvo, arondirano z lepimi in dobro ohranjenimi poslopji v prijetnem kraju, pripravnem tudi za letovišče, se **prostovoljno prodaja** pod ugodnimi pogoji, eventualno **v najem oddaja**.

Natančna pojasnila se dobivajo v pisarni gosp. **Ivana Gogola**, c. kr. notarja v Ljubljani.

601 3-2

Moka

iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju

oddaje se po engros-cenah 259 44-19

v plombiranih vrečah po 10 in 25 kil v prodajalnicah

Maksa Domicelj-a

v Ljubljani, Rimska cesta, vis-à-vis Gorupovim hišam.

Dostavljanje na dom brezplačno.

Plombe originalne mlinske.

Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil.

Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Namizno opravo

iz kina-srebra

izposoja za bankete in druge slavnosti

Ana Ehrfeld,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 18.

617 3-2

Pilnati osečki za snaženje parketnih tal dobé v Ljubljani, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 24 11-4

Razpis.

Na 5 razredni deški ljudski šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu se razpisuje v začasno nameščenje

učiteljeva služba

s 600 gld. letne plače.

Postavno opremljene prošnje naj se do dne 25. avgusta t. l. dpošiljajo podpisnemu vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani,

dne 21. julija 1899. 620 3-1

Lorenc Zdešar

na Glineah pri Ljubljani

priporoča svojo

žganjarnico

in naznanja, da ima zdaj že **novi brinjevec** iz letošnjega italijanskega brinja, kakor tudi posebno dober **borovničev** iz črnih jagod liter po 1 gld. 35 kr., ter tudi **črešnjev** liter po 1 gld. 10 kr., vse novo, čisto naravno blago. 610 2-1

G. Piccoli,

dvorni založnik

Nj. svetosti

papeža

Leona XIII.

lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Železnato vino.

Kemične analize **odličnih strokovnjakov**, kateri so v

železnatem vinu

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani

zmiraj potrdili navedeno množino železa, so najboljši **spridevale** ter dajejo največje poročilo za njega učinek.

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nervozne in vsled bolezni oslabele osebe, za blede, sloke (suhe) in bolehave otroke.

Cena polliterski steklenici 1 gld.

Naročila pošiljate se z obratno pošto; poštino plačajo p. n. naročniki. 827 47

Hiša je na prodaj

v Ljubljani blizu trnovske cerkve. Prodaja se prostovoljno zaradi preselitve. Zraven ležeči **velik vrt** ob Gradašici je posebno pripraven za kakaga strojarja, barvarja ali drugačnega rokodelca. Cena nizka. — Natančneje je izvedeti pri hišnem posestniku, Kolesijske ulice št. 12. 619 1-1

Znamenito!

100 gld.

Za to nizko ceno pošiljam proti enoletnemu jamstvu jako moderno **kolo I. vrste** za gospe ali gospode. Po solidnosti in lahkem teku ga ne prekosi noben drug fabrikat, čeravno bi dal trikrat toliko. Kolo z vso opravo, zadelano, s pismeno garancijo 100 gld. netto, 10 gld. je plačati naprej, ostalo po povzetju. — Cenik brezplačno.

Prva dunajska hiša za kolesa: **M. Rundbakin**, Dunaj, IX., Berggasse 3. 505 10-9

Razglednice

,Šmarne Gore'

dobivajo se komad po 4 kr. pri

Antonu Turk-u v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 3.

Primerno darilo otrokom ob raznih prilikah!

Pomladni Glasi

posvečeni

slovenski mladini.

9. zvezek. — S štirimi slikami.

Uredil in založil

Anton Ratajec.

V Ljubljani. 1899. — Tiskala Katol. Tiskarna.

Cena broširanim à 30 kr., v pol platno vezanim à 40 kr., v celo platno vezanim à 55 kr.

Dobivajo se v semenišču, Katol. Bukvarni, Ničmanu, Giontiniju, Schwentnerju in pri Kraju v Novem Mestu.

Dobé se tudi stari letniki razen I. in II.

Primerno darilo otrokom ob raznih prilikah!

Prečastiti duhovščini se priporočam za slikanje

cerkvâ,
kapel

in
sob.

Imam

na razpo-

lago tudi krasne

vzorke

(škice) v barvah tiskane,

v raznih slogih, kakor tudi

mного sprideval. 73 26-26

ALBERT ROBIDA
Ljubljana, Rožne ulice št. 5.

Josip Kastelic,

krojaški mojster
v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4.
priporoča se prečast. duhovščini v
izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno
talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsako-
vrstne šemise, kakor tudi vsa druga
v to stroko spadajoča dela na-
tatančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me
blagovoli počastiti s cenjenimi naročili,
zagotavljam, da bodem vedno skrbel,
da izvršim vsako naročilo v največjo za-
dovolnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo
dobro urejeno **krojaško delavnico**,
v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.
Zunanja naročila točna. — Cene pri-
merno nizke. 519 31-8

Edina prodaja
slavno znanih

Dürkoppovih Diana-koles

(najboljše nemško blago)

je za Kransko le pri

JAN. JAK-u v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 13.

Ceniki brezplačno in franko. — Na zahtevanje se vsakemu kupcu
daje brezplačen poduk za vožnjo s kolesom. 321 10-9

Stajersko deželno zdravilišče

KOPEL
Rogatec
SLATINA.

Sezona:
maj-september.

KRAŠNA LEGA!

Udobnostno in ceneno poletno bivališče!

Sijajni zdravilni ! želodca, jeter, ledvic
uspehi pri boleznih ! in sopilnih organov.

Svetovnoznani alkalični in solinčni vreli : **TEMPELSKI** in
STYRIA-VRELEC.
Vsakovrstna zdravljenja, Prospekte pošilja brezplačno na zahtev.

458 6-1

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovole pri naročilih
ozirati na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavljam hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 250 52-20

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje
priporočajo. — Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja,
se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko
spadajoče naročke in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK 618 20-1

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Št. 213/pr.

Razpis službe.

571 3-2

Pri pomožnih uradih mestnega magistrata je stalno popolniti mesto **registratorja**
s prejemki četrtega (1100 gld. plače, 205 gld. dejalnostne priklade in dve petletnici po
100 gld.), eventualno mestni pisarničnega **oficijala** (880 gld. plače, 180 gld. dejalnostne
priklade in dve petletnici po 80 gld.) s prejemki petega, in pa pisarničnega **kancelista**
s prejemki šestega (675 gld. plače, 150 gld. dejalnostne priklade in dve petletnici po 75 gld.)
činovnega razreda, in **praktikanta** z adjutom 480 gld.

Za podelitev zgoraj omenjenih služeb se od prosilcev zahteva, da so z dobrim
uspehom dovršili nižjo gimnazijo, nižjo realko ali kak drug zavod iste vrste in pa, da so
si splošno usposobljenost za ta poklic zadobili z večletno prakso v kaki državni, detelni,
občinski ali kaki zasebni pomožni pisarni in da se o tem izkažejo z ugodnimi izpričevali.
Prednost se daje prosilcem, ki se izkažejo s srednješolskim zrelostnim izpričevalom ali pa
z zrelostnim izpričevalom kakega drugega zavoda iste vrste.

Prosilci za te službe imajo svoje s potrebnimi dokazili opremljene prošnje pri pred-
sedstvu mestnega magistrata vložiti najpozneje

do 31. dne avgusta t. l.

Na zakasnjene prošnje se ne bo oziralo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 24. julija 1899.

Št. 23253.

Razpis.

593 3-3

S pričetkom šolskega leta 1899/1900 podeliti je po občinskem svetu v hvaležen
spomin na Nje Velikanstvo presvito cesarico Elizabeto določeno **podpore v znesku**
200 gld. onim deklicam, ki se želé v **umetnih ženskih ročnih delih** ali v njih
pomožnih strokah povspeti do višine sedanjega časa.

Pravico do te podpore, ki se podeljuje za vso učno dobo, imajo absolventke
tukajšnje strokovne šole za umetno vezenje in čipkarstvo, ki hočejo obiskovati dunajsko
strokovno šolo za umetno vezenje, centralni čipkarski kurs ali pa državno umetno obrtno
šolo na Dunaju ali v Pragi. Prednost pa imajo v Ljubljano pristojne prosilke.

Prošnje za podelitev te podpore vložiti je v magistratnem vložnem zapisniku **do**
konca tek. meseca.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 2. julija 1899.

Kupuje in prodaja vse zdalej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne
do dne po 4 1/2 %.
Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 21. julija.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	15
Avstrijska zlata renta 4%	119	25
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	10
Ogerska zlata renta 4%	119	—
Ogerska krona renta 4%, 200	96	50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	911	50
Kreditne delnice, 160 gld.	381	35
London vista	120	60
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	90
30 mark	11	77
30 frankov (napoleonondor)	9	55 1/2
Italijanski bankovci	44	55
C. kr. cekini	5	67

Dne 21. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	170 gld.	75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157	75
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194	75
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	35
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138	25
Dunavske vravnave srečke 5%	129	—
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108	70
Posojilo goriškega mesta	112	—
4% kranjsko deželno posojilo	—	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97	—
Prioritetne obveznice državne železnice	213	—
južne železnice 3%	168	—
južne železnice 5%	121	25
dolenjskih železnice 4%	99	50

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld.	— kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	180	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20	90
Rudolfove srečke, 10 gld.	28	—
Salmove srečke, 40 gld.	84	25
St. Genois srečke, 40 gld.	83	35
Waldsteinove srečke, 20 gld.	—	—
Ljubljanske srečke	23	50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151	25
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3250	—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	442	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	74	50
Splošna avstrijska stavbinska družba	105	—
Montanska družba avstr. plan.	242	05
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	180	—
Papirnih rubljev 100	126	75

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zrupe pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.